

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

*a cererii doamnei judecător Domnica Manole privind revizuirea hotărârilor Curții
Constituționale nr. AG-6 și nr. AG-7 din 19 august 2019*

CHIȘINĂU

20 august 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Vladimir ȚURCAN, *președinte*,
dlui Eduard ABABEI,
dnei Domnica MANOLE,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN, *judecători*,

Având în vedere cererea depusă pe data de 20 august 2019,
Înregistrată pe aceeași dată,
Examinând admisibilitatea acesteia,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 20 august 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află cererea doamnei Domnica Manole, judecător al Curții Constituționale, depusă în baza prevederilor articolului 72 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale.

2. Autoarea cererii solicită revizuirea Hotărârii nr. AG-6 din 19 august 2019 privind alegerea Președintelui Curții Constituționale și a Hotărârii nr. AG-7 din 19 august 2019 privind alegerea unui judecător care va exercita funcțiile Președintelui Curții Constituționale în timpul absenței acestuia. Pentru funcția de Președinte al Curții Constituționale au fost înaintate candidaturile domnului Vladimir Țurcan și doamnei Liuba Șova. Domnul Vladimir Țurcan a acumulat patru voturi, iar doamna Liuba Șova a acumulat două voturi.

Legislația pertinentă

3. Prevederile relevante ale Codului jurisdicției constituționale, adoptat prin Legea nr. 502 din 16 iunie 1995, sunt următoarele:

Articolul 72 Revizuirea hotărârii și avizului

„(1) Revizuirea hotărârii și avizului se efectuează numai la inițiativa Curții Constituționale, prin decizie, adoptată cu votul majorității judecătorilor ei, în cazul în care:

a) au apărut noi împrejurări, necunoscute la data pronunțării hotărârii și emiterii avizului, dacă aceste împrejurări sunt de natură să schimbe esențial hotărârea și avizul;

b) se modifică prevederile Constituției, ale legilor și ale altor acte normative în al căror temei a fost pronunțată hotărârea și emis avizul.

(2) Revizuirea hotărârii și avizului se efectuează cu respectarea procedurii de jurisdicție constituțională.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autoarei cererii

4. Autoarea cererii a invocat faptul că există o suspiciune rezonabilă privind trucarea votului secret pentru funcția de Președinte al Curții Constituționale, vot exprimat în cadrul adoptării Hotărârii Curții Constituționale nr. AG-6 din 19 august 2019. Potrivit acesteia, suspiciunile care planează în privința legalității adoptării hotărârilor nu pot fi verificate și nu pot fi înlăturate decât pe calea revizuirii.

5. Doamna judecător Domnica Manole a susținut că, potrivit articolului 136 alin. (3) din Constituție și articolelor 12 și 17 lit. b) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, judecătorii constituționali nu pot iniția procedura de verificare a legalității hotărârii de alegere a Președintelui prin divulgarea către public a unui vot cu caracter secret, revizuirea reprezentând singura modalitate de verificare a faptelor contradictorii.

6. Autoarea cererii a afirmat următoarele:

(a) că doamna judecător Liuba Șova a declarat public că a votat pentru propria sa candidatură;

(b) că domnul judecător Nicolae Roșca a propus candidatura doamnei Liuba Șova și a lăsat să se înțeleagă într-o declarație publică că a votat pentru aceasta;

(c) că, potrivit rezultatelor votului secret, scorul acumulat de domnul Vladimir Țurcan ar fi fost de patru voturi, iar potrivit declarațiilor unor judecători, ar fi fost de trei voturi;

(d) că a devenit cunoscut faptul că doamna judecător Liuba Șova ar fi fost influențată să voteze pentru un anumit candidat, conform unui scenariu prestabilit, care s-a realizat într-un final în modul descris în ajunul votării.

7. Potrivit autoarei cererii, realizarea scenariului anunțat în prealabil a justificat suspiciunea rezonabilă de fraudare a rezultatelor votării.

8. Doamna judecător Domnica Manole a susținut că revizuirea Hotărârii Curții Constituționale nr. AG-7 din 19 august 2019 ar fi o consecință a revizuirii Hotărârii Curții Constituționale nr. AG-6 din 19 august 2019, pentru că în cazul confirmării parității de voturi, care rezultă din declarațiile de divulgare a secretului votării, alegerea Președintelui trebuie desfășurată în baza unei proceduri diferite.

9. În susținerea cererii sale, autoarea a prezentat ca probe două articole de presă electronică și o declarație:

(a) <http://tv8.md/2019/08/19/declaratii-exclusive-la-tv8-judecatoarea-liuba-sova-decizia-de-alegere-a-lui-vladimir-turcan-presedinte-al-ccm-a-fost-luata-dinainte/>

(b) <http://tv8.md/2019/08/19/un-alt-judecator-constitutional-vorbeste-despre-alegerea-lui-vladimir-turcan-presedinte-al-ccm-am-avut-o-alta-opinie/>

(c) asumarea votului în defavoarea candidatului Vladimir Țurcan.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea cererii, Curtea trebuie să verifice respectarea condițiilor revizuirii prevăzute de articolul 72 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale.

11. Curtea observă că motivul invocat al revizuirii prevăzute de articolul 72 din Codul jurisdicției constituționale constă în apariția unor noi împrejurări, necunoscute la data pronunțării hotărârii, dacă aceste împrejurări sunt de natură să schimbe esențial hotărârea. Prin urmare, Curtea trebuie să constate dacă împrejurările invocate de doamna judecător Domnica Manole sunt de natură să schimbe în mod esențial hotărârea.

12. Pentru a elucida existența împrejurărilor care ar schimba în mod esențial hotărârea, Curtea a solicitat o precizare din partea doamnei judecător Liuba Șova, pe ale cărei afirmații își fundamentează cererea doamna judecător Domnica Manole.

13. Doamna judecător Liuba Șova i-a prezentat Curții o precizare, potrivit căreia, la momentul votului, domnia sa „a avut încredere în legalitatea, independența și imparțialitatea acestui proces [*i.e.* procesul de vot]”. Domnia sa a considerat că „rezultatul votului secret exprimat în plenum Curții este corect, legal” și a declarat că nu-l contestă și nicidecum nu-l pune la îndoială, din punct de vedere procedural.

14. Judecătorul Liuba Șova a susținut că a primit mesaje pe telefon de la o persoană, a cărei identitate nu a divulgat-o, mesaje pe care, însă, nu le-a citit înainte de procesul de vot, ci abia luni (19 august 2019), după orele de muncă. În fine, doamna judecător Liuba Șova a afirmat că votul nu i-a fost influențat.

15. Curtea consideră că, din perspectiva temporală, nu a putut fi exercitată vreo influență asupra doamnei judecător Liuba Șova, în votul exprimat pentru președinția Curții Constituționale. Curtea reține și faptul că doamna judecător Liuba Șova a afirmat că a votat pentru propria ei candidatură.

16. Mai mult, actele dosarului, *i.e.* Procesul-verbal nr. 1 al ședinței judecătorilor Curții Constituționale din 19 august 2019, semnat de fiecare judecător al Curții, conține raportul voturilor exprimate. Astfel, judecătoarea Liuba Șova a acumulat două voturi, iar judecătorul Vladimir Țurcan a acumulat patru voturi. Procesul-verbal se bazează pe buletinele de vot completate, al căror conținut îl consemnează. În afară de acest fapt, la procedura de vot nu au participat alte persoane în afară de judecătorii Curții, împrejurare care exclude orice pretins trucaj al procesului de vot pentru funcția de Președinte al Curții Constituționale, fapt confirmat de toți cei șase judecători.

17. Având în vedere situația de fapt concretă a cauzei, Curtea consideră că împrejurările invocate de doamna judecător Domnica Manole ca temei de revizuire nu sunt de natură să schimbe esența Hotărârilor Curții Constituționale nr. AG-6 și nr. AG-7 din 19 august 2019.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. Se respinge ca inadmisibilă cererea doamnei judecător Domnica Manole privind revizuirea hotărârilor Curții Constituționale nr. AG-6 și nr. AG-7 din 19 august 2019.

2. Prezenta decizie este definitivă, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Vladimir ȚURCAN

Nr. 86

Chișinău, 20 august 2019